

PÆDAGOGISK TILSYN 2024

Sommerbæk børnehus

Skanderborg Kommune

Indholdsfortegnelse

1 INTRODUKTION	2
2 SAMMENFATNING	3
2.1 Tilsynets konklusioner	3
2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag	3
3 STRUKTUREL KVALITET	4
3.1 Organisering	4
3.2 Fysiske rammer	4
3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse	4
3.4 Andre rammevilkår	5
4. PROCESKVALITET	6
4.1 Observationer	6
4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer	6
4.2.1 Barnesyn:	6
4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:	7
4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:	8
5 RESULTATKVALITET	10
5.1 Sprogvurdering 3-6	10
5.2 Dialog	10
6 Bilag – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialog (er ikke webtilgængelig)	11
6.1.1 Resultater - Historisk udvikling	11
6.1.2 Resultater - opdelt på alder	12
6.1.3 Resultater dialog	13

1 INTRODUKTION

I Skanderborg Kommune gennemfører Sekretariatet for skoler, dagtilbud og familier de pædagogiske tilsyn. Der føres tilsyn med dagtilbuddene ud fra et delvist kontrollerende, delvist udviklende perspektiv. Observation og dialog har derved en stor vægtning i tilsynsprocessen.

Det anvendte tilsynsmateriale er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud med høj kvalitet, hvor specielt den gode relation mellem barn og voksen er i fokus. Med tilsynets lærende og udviklende fokus, understøttes at alle aktørerne omkring børnene har en vigtig rolle i at skabe læringsmiljøer, der fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Tilsynet tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutral. Uvildighed sikres bl.a. ved at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode til vurderingen af kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer.

Tilsynsprocessen foregår over en 2-årig periode, hvor år 1 er det anmeldte tilsyn. Det anmeldte tilsyn består af observationer, dataindsamling, tilsynsmøde, udarbejdelse af udviklingsplan, samt en afsluttende kvalitetsdialog for dagtilbuddets ledelse, med chefen for dagtilbud og sundhed. Følgende rapport indeholder data fra det anmeldte tilsyn.

År 2 er det uanmeldte tilsyn, som pågår i alle børnehuse. Tilsynsførende gennemfører observationer med afsæt i børnehusets udviklingsplan fra det anmeldte tilsyn. Efterfølgende er der et statusmøde med ledelsen med opfølgning på arbejdet med udviklingsplanen, samt på tilsynsførendes uanmeldte observationer.

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet. Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Resultatkvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultat-kvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultat-kvalitet.

Tilsynet vægter alle 3 elementer og tager udgangspunkt i et bredt datagrundlag, hvor tilsynsførende på baggrund deraf, afslutningsvist foretager en samlet vurdering af kvaliteten i dagtilbuddet.

Tilsynet vurderes ud fra følgende taksonomi:

- **Fortsat indsats** og anbefalinger til videreudvikling, samt opretholdelse af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for **justering af indsats** og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for ny **forbedret indsats**, herunder iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer

Tilsynet er gennemført i perioden februar – juni 2024 med afsluttende Kvalitetsdialog d. 20.06.2024.

2 SAMMENFATNING

2.1 Tilsynets konklusioner

Tilsynsførendes bemærkninger

I forbindelse med tilsynet blev der observeret både god og minimal kvalitet. Der er alle observeret situationer af god kvalitet, og også observeret situationer med minimal kvalitet. Der er stor enighed om det observerede på mødet, og deltagerne fra børnehuset kan genkende det fremlagte fra deres hverdag. Tilsynets vurdering er justeret indsats, med områder der skal handles på.

2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag

Tilsynsførendes bemærkninger

Udviklingstiltag og aftaler fremadrettet:

Overordnet er der to temaer børnehuset fremadrettet skal arbejde med

Struktur til gavn for alle børn og voksne:

- Organisering af fælles udedag. Afstemte og koordinerede voksne og fælles nysgerrighed på det pædagogiske formål og intentioner
- Morgen og eftermiddag i fællesrummet – hvordan bruger vi ressourcerne bedst pædagogisk, så der kan være højere kvalitet omkring de enkelte børn

Fælles pædagogisk ståsted:

- Oplæring af nye og nyere medarbejdere, herunder specielt medhjælpere. Konkret ramme for hvordan medhjælpere klædes på til opgaven pædagogisk
- Bruge KVALid systematisk til fælles dialog og refleksion

3 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

I følgende afsnit, er tilsynsførendes bemærkninger til børnehusets svar og kommentarer i forbindelse med rammevilkårsundersøgelsen.

3.1 Organisering

Normering, gruppestørrelse og -organisering

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

3.2 Fysiske rammer

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Tilsynsførendes bemærkninger

Der er i børnehuset gennemført de lovpligtige tilsyn med bygninger og vedligehold, legepladssikkerhed og brandsikkerhed

3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse

Personalestabilitet

Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Medarbejderinddragelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

3.4 Andre rammevilkår

Økonomi

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Mad og måltider

Med mad og måltider tænkes der på, om børnehuset aktivt fremmer børnenes viden om sund mad. Om forældrene inddrages i børnehusets mad- og måltidspolitik. Om der er udfordringer med usund kost i børnehuset og brug for at gøre en ekstra indsats omkring mad og måltider.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Førstehjælp

Med førstehjælp spørges til, om personalet i børnehuset har taget førstehjælpskursus/genopfriskningskursus indenfor de sidste par år.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Hygiejne

Med hygiejne tænkes på, om børnehuset har formuleret hygiejnerutiner med henblik på at reducere sygdomme og infektioner og om forældrene inddrages i disse, fx ved at emnet taget op på bestyrelses- og forældremøder. Er der behov for at gøre en ekstra indsats omkring arbejdet med hygiejne.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

Magtanvendelse

Med magtanvendelse tænkes på, om personalet har den nødvendige viden om retningslinjerne for magtanvendelse på dagtilbudsområdet. Er der behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at mindske magtanvendelsen i børnehuset.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

4. PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer med hensyn til interaktion med børn i forbindelse med leg og læring. Til at kigge på proceskvaliteten kan forskellige miljøvurderinger inddrages i arbejdet med udvikling af kvalitet i dagtilbud.

4.1 Observationer

Som en del af tilsynets data gennemføres observationer. Observatørerne er; kontraktholder, daglig leder, to pædagoger, tilsynsførende og konsulent. Observationerne analyseres med udgangspunkt i det forskningsinformerede dialogmateriale KVALid.

KVALid tager direkte afsæt i Dagtilbudsloven samt den styrkede pædagogiske læreplan, ud fra en opbygning og systematik der bygger på den styrkede pædagogiske læreplans grundbegreber og overskrifter. KVALid bygger på globale kvalitetskriterier, som alle børn har ret til: Demokrati, læring, relationer og inklusion.

Kvalitetsmarkørerne bygger på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud. Materialet danner dermed et fælles fundament for en ensartet forståelse af, hvordan kvalitet i dagtilbud i Skanderborg Kommune ser ud.

I forbindelse med tilsynet observeres der på temaet *Barnesyn*. Tilsynsførende observerer i tilsynsprocessen herudover altid på det pædagogiske grundlag og *læringsmiljøet generelt*. Derudover er temaet *faglig udvikling og evaluering* altid en del af dialogen med ledelsen. På tilsynsmødet får alle mulighed for at fremlægge deres observationer. Den efterfølgende dialog tager blandt andet afsæt i det fremlagte.

Tilsynsførendes opsamlende konklusioner i forbindelse med observationsdata, vil fremgå i følgende afsnit.

4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer

4.2.1 Barnesyn:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Eksempler på god kontakt og samspil ml. pædagogisk personale og barn
- Eksempler på at børnene mødes omsorgsfuldt af anerkendende og nærværende voksne og der er en god tone.
- Eksempler på voksne, der løbende tager initiativ til kontakt og samspil med det enkelte barn
- Eksempel på legepladsen med en mindre gruppe, hvor de voksne organiserer legen og børnenes spor følges
- I vuggestuen ses eksempler på afhentning, hvor den voksne sætter sig i børnehøjde og runder dagen og afleveringer med god kontakt, de voksne er i børnehøjde
- Eksempler på følelsesmæssigt engagement fra medarbejderne
- Eksempler på at børnenes behov dækkes på en god og inddragende måde
- Eksempler på nærværende voksne, der er nysgerrige og anerkendende
- Eksempler på at der etableres fine dialoger med de yngste: nonverbalt, fysisk mv.

- Eksempler på at børn der fx er kede af det håndteres fint og der sættes ord på deres følelser

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der er observeret meget uens kvalitet i huset, specielt i de større fællesskaber (fællesrum og fælles udedag) observeres minimal kvalitet

- Manglende kontakt og samspil. Det er meget forskelligt, hvilken kontakt børnene får med de voksne:
 - En del børn får ingen eller næsten ingen kontakt (børnehave). Enkelte får god kontakt og samspil f.eks. i mindre grupper med en voksen
 - Eksempel på barn der ikke hjælpes på vej til at indgå i relationer med andre børn. Derudover er der begrænset voksenkontakt
- Der mangler systematik og planlægning/pædagogiske intentioner med de aktiviteter, der sættes i gang
 - Herunder justering til børnenes behov og inddragelse af deres perspektiv
 - Ude på legepladsen til fælles udedag mangler planlægning og pædagogisk intention
- Oplevelse af at de voksne er på bagkant
- Der observeres meget gråd både ude og indenfor – det skal der handles på
- Der er få eksempler på at barn/barn relationen faciliteres
- Få italesætter af børnenes positive adfærd – manglende forståelse for børnenes intentioner, og mere fokus på den voksnes egen holdning

4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Variation/fleksible rum og kodede læringsmiljøer (mange muligheder; krea, bevægelse, løbebane, rolleleg, hyggekrege)
- Samarbejde mellem nabostuerne
- Eksempler i børnehaven, hvor børnene er inddraget før og under måltidet:
 - Børnene hjælper med at dække bord, der guides rigtig fint undervejs
 - Samtaler med børnene om maden, smagen, hvad der er i tærten osv.
 - Børnene præsenterer maden for de øvrige børn og har ansvaret for at børnene kommer til bords
 - Der er plads til at to børn, der ønsker at stå op og spise, får lov til det. Bordplanen styres af de voksne der flytter lidt rundt i forhold til pædagogiske overvejelser, sociale relationer mm.
- Eksempler på gode overgange, fx løbende håndvask
- Organisering i mindre grupper – understøtter de små fællesskaber
- Der ses gode eksempler i garderoben, hvor børnenes støttes og guides med fokus på selvhjulpethed + visuel guidning i garderoben
- Eksempler på voksne, der støtter og guider

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Mangler afstemninger/koordineringer i mellem de voksne i forhold til aktiviteter/planlægning/struktur
- Oplæring af medhjælperne. Der er eksempler på at de ikke ved hvad de skal
- Mere struktur /systematik i de daglige rutiner
- Manglende inddragelse af børnene: Før under og efter
- Faglige og didaktiske overvejelser i aktiviteterne: Mere forberedelse og planlægning med udgangspunkt i børnene, samt justere læringsmiljøet til børnenes behov (fx udedagen)
- Engagere børnene, samt motivere endnu mere
- Der observeres en god men meget voksenstyret samling: være nysgerrig på at inddrage børnenes perspektiver - tage udgangspunkt i det børnene er optagede af + mere dialog
- Kontakt og samspil – brug for mere systematik og opmærksomhed på børn i udsatte positioner
- Mere dialog og nærvær i måltidet, samt mere fleksibilitet (striks i forhold til skal: vente på stolen, spise med gaffel mv.)
- Pædagogiske overvejelser og relevante temaer mere synlige og i børnehøjde (f.eks. udstilling af børnenes produkter.)
- Mere med begreber, billeder, sprog, ord, tal, mængder, temaer mv. synligt og i børnehøjde
- Med-legende voksne (fx udedag, er meget børneinitieret, uden pædagogisk opmærksomhed fra de voksne)

4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Det er positivt at alle medarbejdere er flyttet med fra Rosenvænget og bidrager til at få det nye sted til at fungere. Lederen oplever at der er et ejerskab til huset i personalegruppen. Der efterspørges og ønskes at det store fællesskab prioriteres fx traditioner
- Med åbningen af Sommerbæk er der blevet ansat mange nye pædagoger medhjælpere. Der er kommet mange nye vuggestuebørn, og der har været et stort fokus på indkøring og nærvær
- Der er afsat tid til stuemøder hver 14 dag 2½ time, hvor daglig leder deltager efter behov
- KVALid prioriteres fremadrettet og der sendes medarbejdere afsted på næste kursusforløb
- Lederen oplyser at der er et forholdsvist højt fravær. Lederen vurderer at medarbejderne generelt er i god trivsel – trivselsmålingen understøtter dette
- Der er stabilitet i personalegruppen
- Ledelsesstilen er at være tæt på praksis: Guider, samler op i nuet og på sigt
- Der kommer en sundhedsplejerske for at holde oplæg om gråd i vuggestuen

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Fokus på tålmodighed, i en ny institution med mange nye medarbejdere, og opbygning af en fælles kultur. Det tager tid
- Det er vigtigt med sammenhæng, og fokus på konkrete tiltag der kobles til allerede igangsatte initiativer
- Der er brug for tydelig rammesætning af ledelsen og hjælp til at opretholde og tydeliggøre struktur + overblik til at ændre ved behov

5 RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

5.1 Sprog vurdering 3-6

For at understøtte børns sproglige udvikling, har kommunen, jf. Dagtilbudslovens §11, ansvaret for at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have brug for sprogstimulering. Der foreligger altså ikke et lovmæssigt krav om at sprogvurdere 3-årige børn, med mindre man er bekymret for den sproglige udvikling, og har en formodning om at barnet kan have brug for særlig tilrettelagt sprogstimulering.

Tilsynsførendes bemærkninger

Børnehuset sprogvurderer alle børn inden de 3.4 år. Øvrige sprogvurderinger er ved behov.

5.2 Dialog

Formålet med dialogværktøjet er at skabe et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Tilsynsførendes bemærkninger

Tilsynsførende har intet at bemærke

6 Bilag – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialog (er ikke webtilgængelig)

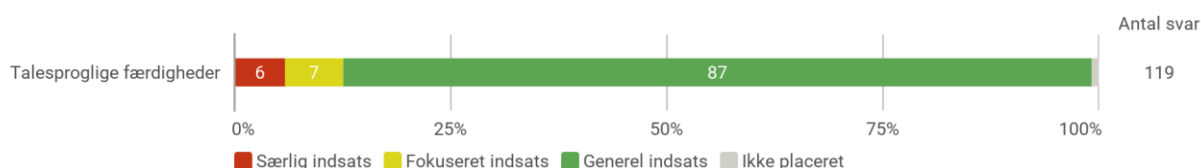
Antal sprogvurderinger fordelt på indsatsgrupper

	Særlig indsats	Fokuseret indsats	Generel indsats	Ikke placeret
Før-skriftlige færdigheder	0%	6% (3)	92% (46)	2% (1)
Talesproglige færdigheder	6% (7)	7% (8)	87% (103)	1% (1)

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
Kilde: Rambøll Sprog.

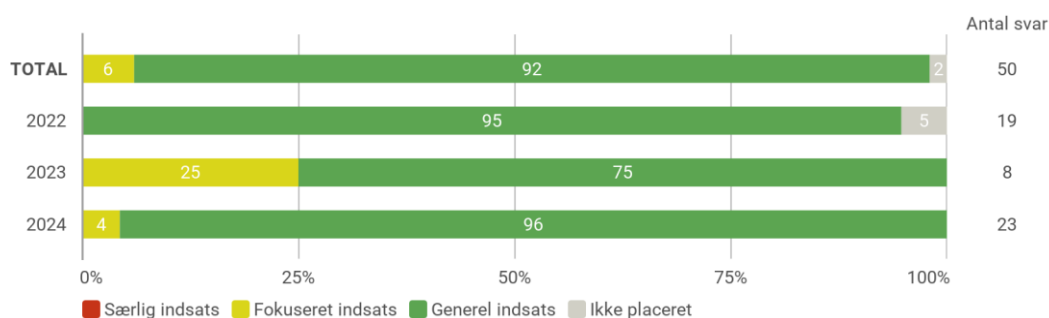
6.1.1 Resultater - Historisk udvikling

Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
Kilde: Rambøll Sprog.

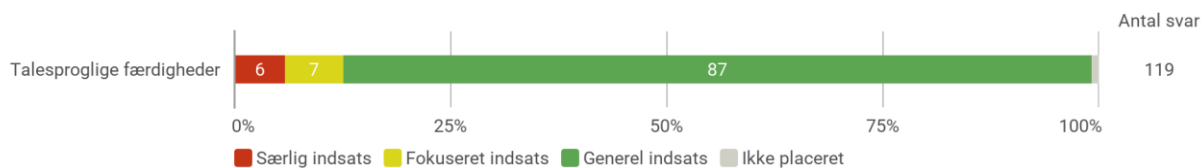
Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.
OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.
Kilde: Rambøll Sprog.

6.1.2 Resultater - opdelt på alder

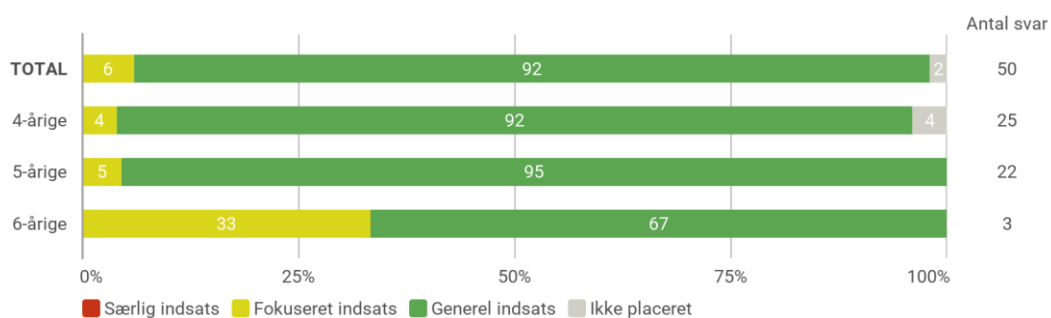
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

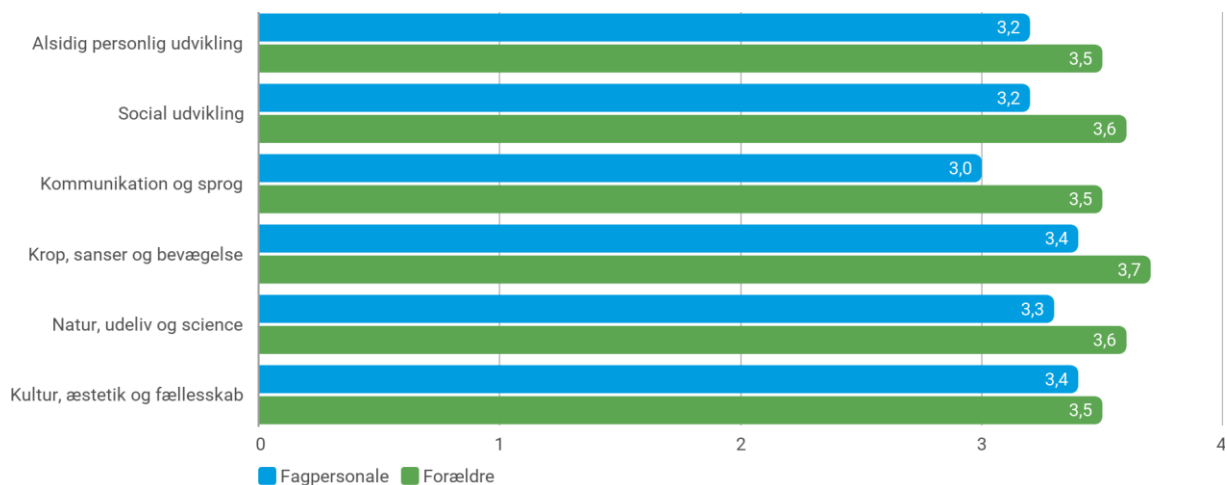
Note: Figuren viser resultater for perioden 2024, 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

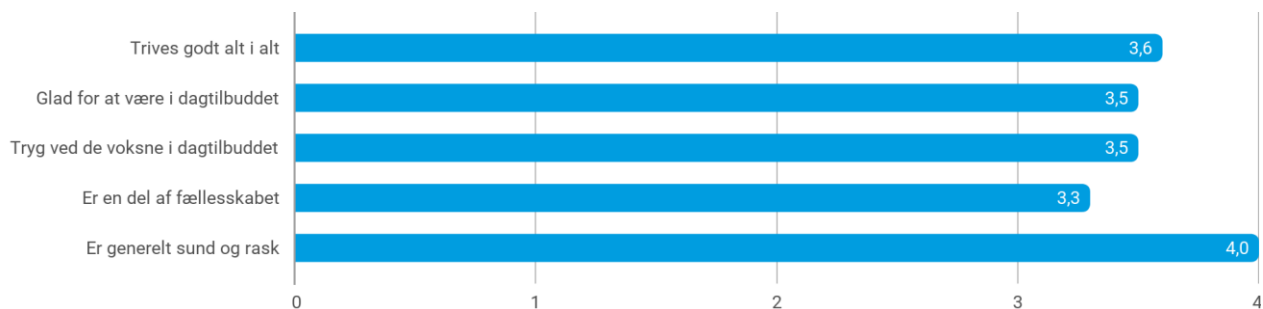
6.1.3 Resultater dialog

Resultater for de seks læreplanstemaer

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024 og 2023.
Kilde: Rambøll Dialog.

Resultater for Trivsel og sundhed fordelt på enkeltspørgsmål

Note: Figuren viser resultater for perioden 2024 og 2023. Figurens resultater er baseret på forældrenes besvarelser.
Kilde: Rambøll Dialog.